

گزارشی از وضعیت صنایع و موسسات آموزش فنی ایران در سال ۱۳۱۵ شمسی

محمود دلفانی

پس از لغو امتیازنامه داری توسط دولت ایران در آذر ۱۳۱۱ ش ۱۹۳۲ م مذاکراتی پیرامون انعقاد یک قرارداد جدید بین متخصصین و مشاورین حقوقی دولت ایران، فروغی وزیر خارجه، تقی زاده وزیر دارایی، داور وزیر دادگستری، حسین علاء رئیس بانک ملی، سرجان کدمن رئیس شرکت نفت انگلیس و ایران و ویلیام فریزر معاون وی صورت گرفت.^۱ امتیازنامه جدید در هفتم خرداد ۱۳۱۲ ش ۲۹ آوریل ۱۹۳۳ در تهران منعقد گردید که شامل یک مقدمه، ۲۷ ماده و به مدت ۶۰ سال بود.

به موجب بند دوم از ماده شانزدهم این قرارداد «... کمپانی، صنعت گران و مستخدمین فنی و تجاری خود را به اندازه‌ای که اشخاص ذیصلاحیت و با تجربه در ایران یافت شود از اتباع ایران انتخاب خواهد کرد...»^۲ و همچنین مطابق بند سوم «... طرفین موافقت نمودند که طرحی عمومی تهیه نمایند که بر طبق آن هر سال و مرتباً مستخدمین خارجی تقلیل و به جای آنها بطور تصاعدی در کوتاه مدت ممکن از اتباع ایرانی بگمارند»^۳.

این بند محور اصلی این مقاله را مشخص می‌کند، زیرا به موجب آن شرکت نفت انگلیس و ایران موظف بود، «... ۲- آموزشگاه حرفه‌ای و فنی برای تربیت کارگران [ایرانی] ایجاد کند. ۳- دانشکده فنی برای تعلیم و تربیت مهندسیین ایرانی بنا کند...»^۴

پس از انعقاد این قرارداد، فعالیت طرفین برای اجرای مفاد آن آغاز گردید، و متعاقب آن ویلیام فریزر معاون کل شرکت نفت انگلیس و ایران به تهران آمده و فعالیت خود را در ایجاد هماهنگی با دولت ایران در جهت اجرای «طرح عمومی» و تعهدات شرکت نفت آغاز نمود.

به همین منظور و بنا به درخواست مساعدت فکری دولت ایران از شرکت نفت انگلیس و ایران برای «... تاسیس هنرستانهای فنی و موسسات صنعتی در اصفهان و شمال» فریزر در خرداد ۱۳۱۵ ش. پیشنهاد کرد دولت ایران برای اجرای مقاصدش، یکی از متخصصین انگلیسی به نام «دکتر هربرت اسکوفیلد» را به ایران دعوت کند.^۵ «... دکتر هربرت اسکوفیلد

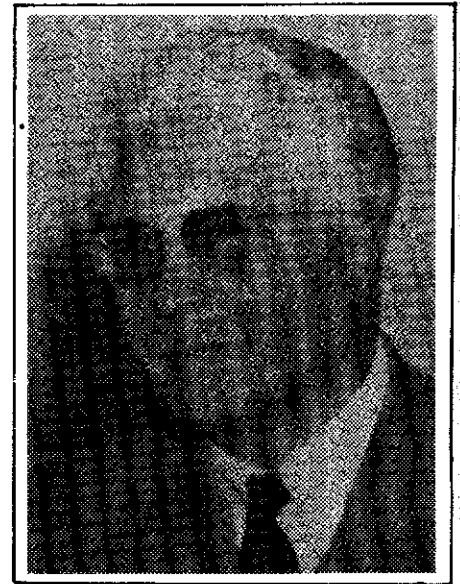
رئیس کالج لاف بورو، دکتر در فلسفه، معاون کالج سلطنتی علوم و مکانیک و ریاضیات، معاون کالج سلطنتی علوم و طبیعیات و عضو هیات‌ها و انجمن‌های علمی و فنی در انگلستان...»^۶ از طرف شرکت نفت انگلیس و ایران برای اجرای بخشی از مفاد امتیازنامه جدید نفتی به ایران دعوت شد.

رئیس اداره امتیازات و نفت ضمن تشکر از فریزر معاون مدیر کل شرکت و اظهار امیدواری از ورود دکتر اسکوفیلد اعلام آمادگی کرد تا «... هر نوع تسهیلات و اطلاعاتی...»^۸ را که مورد احتیاج است در اختیار وی قرار دهد.

در ۲۹ تیر ۱۳۱۵ ش. شرکت نفت انگلیس و ایران با ارائه پیشنهاد مسیر حرکت سفر دکتر مزبور به وزارت مالیه، خواستار صدور معرفی‌نامه‌هایی برای بازدید کارخانه‌ها و موسسات صنعتی و گماردن فردی برای راهنمایی وی گردید. همچنین شرکت نفت درخواست نمود وزارت مالیه هم پیشنهادات خود را در این زمینه اعلام کند.^۹ مسیر پیشنهادی از آبادان به مسجدسلیمان، اهواز، بوشهر، شیراز، اصفهان، تهران، قزوین، رشت، لاهیجان، چالوس، اشرف (بهشهر)، شاهی (قائم شهر)، بندرشاه (بندرترکمن) و تهران بود، که مدت آن از ۱۰ شهریور تا ۲۰ مهر ماه پیش‌بینی شده بود که در نهایت دکتر اسکوفیلد می‌بایست در مراجعت از راه همدان، کرمانشاه به بغداد رهسپار شود.^{۱۰}

وزیر مالیه در ۳۱ تیر طی نامه‌ای محرمانه اداره کل صناعت را در جریان امر قرار داد «... شرکت نفت انگلیس و ایران از نظر اینکه توسعه و ترقی مدارس صنعتی تأثیری در عملیات و اجرای تعهدات آن شرکت مبنی بر تقلیل مستخدمین خارجی خود دارد، یکنفر متخصص عالی‌مقام مربوط را به ایران دعوت نمایند که پس از مشاهده و مطالعه اوضاع صنعتی ایران و مدارس فنی مربوطه نظری در باب تکمیل و تعمیم این نوع مدارس بدهد...»^{۱۱} وی در ضمن این نامه دستور داد اداره مزبور پیشنهادات و خواسته‌های شرکت نفت انگلیس و ایران را بررسی و برآورده کند.

در پاسخ، سرلشکر جهانبانی رئیس کل

سرلشگر امان الله جهانبانی

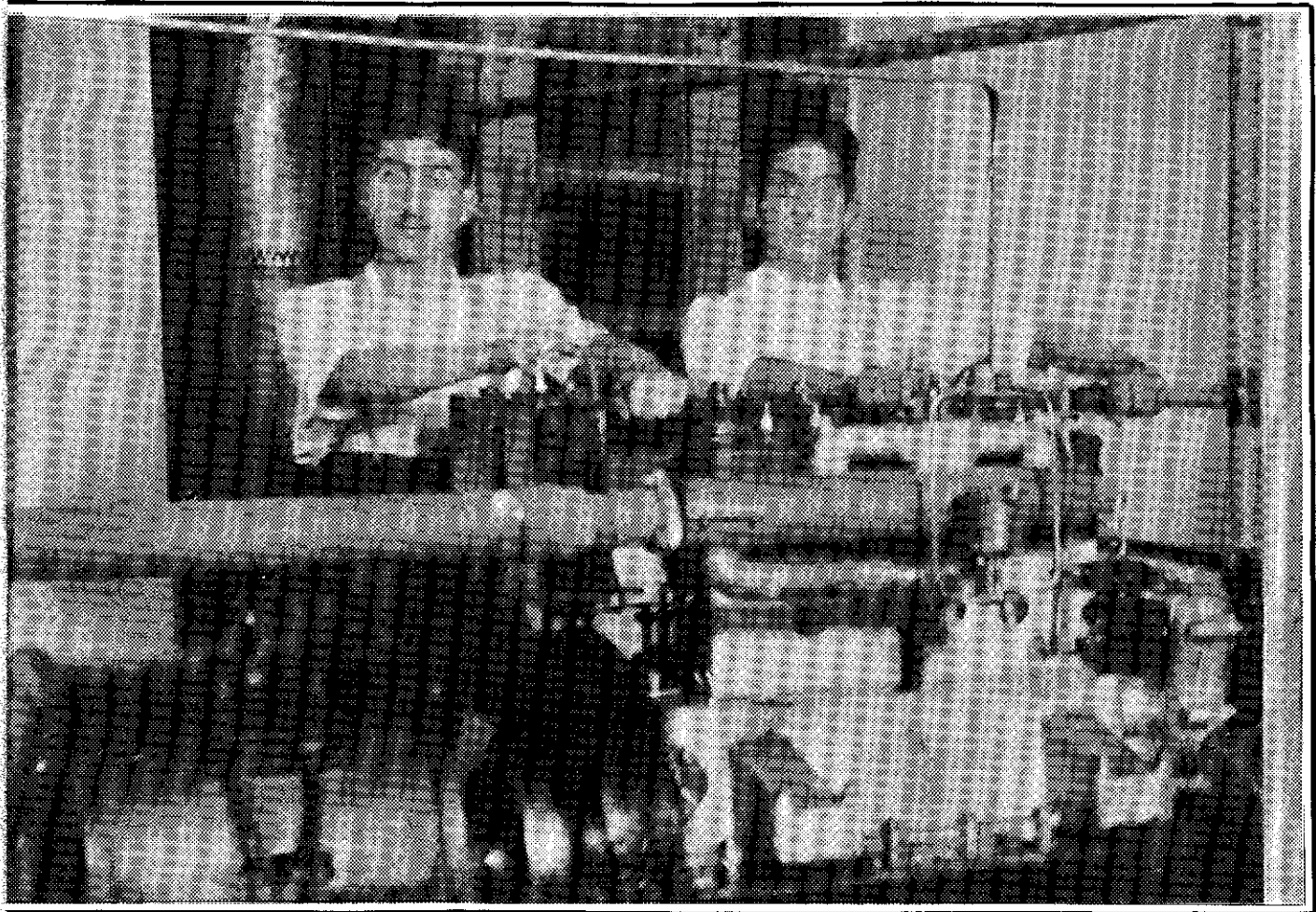
صناعت و معادن در نامه‌ای محرمانه در ۷ مرداد مسیر حرکت دکتر اسکوفیلد را همراه با اسامی کارخانه‌ها و موسسات صنعتی و هنرستان‌هایی که وی باید بازدید کنند ارسال داشت.^{۱۳} «پروگرام» تهیه شده کاملاً مطابق با صورت پیشنهادی شرکت نفت انگلیس و ایران بود. چندی بعد با نامه‌ای که وزیر مالیه محرمانه به شرکت نفت انگلیس و ایران می‌نویسد، هدف دولت ایران و شرکت مزبور را از دعوت دکتر اسکوفیلد بیان می‌کند. ارائه طرحی جهت «پیشرفت و توسعه صنایع جدید در کشور» و در ضمن آن «انجام یکی از تعهدات شرکت نفت انگلیس و ایران» اهداف اساسی بود که به اقدامات و فعالیت‌های طرفین همسویی و هماهنگی می‌بخشید. در این نامه تذکر داده شد که «... اولاً برنامه برای ایام مسافرت ایشان [دکتر اسکوفیلد] از طرف اداره کل صنعت تهیه شده که با اوقات معینه از طرف آن شرکت مطابقت می‌نماید و صورت آن را منضمماً ملاحظه می‌نمائید ثانیاً یک نفر از اعضاء با اطلاع اداره کل صنعت که زبان انگلیسی را می‌داند جهت راهنمایی مشارالیه معین و در موقع در آبادان حاضر خواهد بود... منظور آن است که مشارالیه [اسکوفیلد] پس از بازدید کلیه موسسات و مدارس صنعتی موجود در نقاط مختلفه کشور و مذاکره با اولیای اداره مربوطه در نوع و برنامه

هنرستانهای لازمه هر نقطه... ابراز عقیده و نظر نمایند...»^{۱۴} دکتر اسکوفیلد قرار بود طبق برنامه در ۱۰ شهریور به آبادان وارد شود، ولی این تاریخ به ۱۶ شهریور تغییر یافت.^{۱۵} در ادامه انجام مقدمات سفر دکتر اسکوفیلد به ایران شرکت نفت انگلیس و ایران خواستار ارسال اطلاعاتی کامل درباره مراکز صنعتی ایران گردید. شرکت معتقد بود «... اینگونه آگاهی‌ها برای دکتر اسکوفیلد بسیار ارزش خواهد داشت و وسایل اساسی پژوهشی او را برای دولت شاهنشاهی فراهم خواهد کرد...»^{۱۶} در ۱۱ شهریور برنامه سفر دکتر اسکوفیلد به مراکز صنعتی و هنرستان‌های قنی و اطلاعات خواسته شده توسط رئیس کل صنعت و معادن به شرکت نفت انگلیس و ایران ارسال گردید. همچنین «مهندس فروهر» برای راهنمایی وی تعیین گردید. برای هماهنگی بیشتر رئیس اداره صنعت و معادن از وزارت مالیه خواست با وزارت داخله در خصوص این که «... بولات و حکام دستور مساعدت...» دهد، مکاتبه کند.^{۱۷} ج. لوارد از طرف شرکت نفت انگلیس و ایران در نامه‌ای به عنوان وزیر مالیه، ضمن اعلام وصول اطلاعات و اظهار «مراتب سپاسگزاری» می‌نویسد «... نظر به اطلاعات مفصلی که نسبت به صنایع و موسسات ایرانی تهیه نموده‌اند... یقین است... برای آقای دکتر اسکوفیلد در ضمن جستجوهای که از طرف دولت شاهنشاهی مینماید نهایت درجه سودمند خواهد بود»^{۱۸} اظهارات شرکت نفت انگلیس و ایران مبنی بر این که جستجوها و پژوهش‌ها از طرف دولت ایران می‌باشد و همچنین تهیه اطلاعات مفصلی از صنایع و کارخانه‌ها، نشانگر این نکته است که دولت ایران در آن زمان جداً خواستار انجام چنین تحقیقات و ارزیابی‌هایی از صنایع و موسسات صنعتی بوده است. البته شرکت نفت هم به ظاهر سعی در انجام تعهداتش داشت، ولی در عمل و آن طور که در قرارداد ۱۹۳۳م آمده بود «طرح عمومی» را اجرا نکرد. حسن نیت شرکت در آماده‌سازی مقدمات اجرای مفاد قرارداد حداقل می‌توانست از فشار و هیجانات موجود که هم در سطح هیات حاکمه و هم در

سطح جامعه ایران وجود داشت جلوگیری و ادامه فعالیت شرکت را تسهیل سازد. نظر به اهمیتی که اطلاعات ارسالی دارند و به دلیل این که فهم نظریات و پیشنهادات دکتر اسکوفیلد بستگی بسیاری به داشتن آگاهی‌های ضمنی از اوضاع اقتصادی آن دوره دارد، در این جا به ارائه تصویری کلی از سیاست‌های اقتصادی و وضعیت صنایع و رشد آن در دوره دوم سلطنت رضاشاه می‌پردازیم:

«... از سال ۱۳۰۹ ش. قوانینی برای تشویق سرمایه‌داران به ایجاد صنایع جدید به تصویب رسید که به موجب آن تسهیلات جدید گمرکی در زمینه واردات ماشین‌آلات و معافیت مالیاتی ۵ ساله برای کارخانه‌ها به وجود آمد. در نتیجه این اقدامات افزایش تعداد شرکت‌های ثبت شده از ۹۳ شرکت با سرمایه ۱۴۳ میلیون ریال در سال ۱۳۱۱ ش. به ۱۷۳۵ شرکت با سرمایه ۱۸۶۲ میلیون ریال در سال ۱۳۱۹ ش. بود.»^{۱۹} البته دهه دوم ۱۳۰۰ ش. دایر شدند، می‌توان چنین توصیف کرد «بخشی برای کمک به صادرات و آماده کردن مواد خام صادراتی و بخشی برای تولید داخلی کالاهای مصرفی و جایگزینی کالاهای وارداتی»^{۲۰} بود. عمده این صنایع بر اساس تکنولوژی وارداتی و صنایع مصرفی سبک بنا شده بود.

«در این دوره صنایع کلیدی - صنایع تبدیل مواد اولیه معدنی به محصولات موردنیاز صنایع ماشین‌سازی و ابزارسازی - دایر نشد،^{۲۱} و همین امر وابستگی به خارج برای واردات ماشین‌آلات، قطعات و برخی مواد اولیه را تشدید می‌نمود. صنایع ایجاد شده از نظر ظرفیت تولیدی نیز تکافوی مصرف داخلی را نمی‌کرد چنان که «صنایع نساجی و چای کمتر از ۱۵٪ و صنایع قند کمتر از ۲۰٪ و صنایع سیمان حدوداً ۵۰٪ نیاز داخلی را تامین می‌کردند.»^{۲۲} آمار و اطلاعات ارسالی کارخانجات و موسسات صنعتی در سال ۱۳۱۵ ش. که در اختیار دکتر اسکوفیلد قرار گرفت نمونه‌ای از ساختار صنایع ایران می‌باشد.^{۲۳} مجموعه آمار مراکز صنعتی اطلاعاتی از قبیل میزان سرمایه، میزان تولید،

مذاکرات به چه نحو بوده است. مرحله دوم سفر از تهران به بندر شاه که در طول آن از قزوین، رشت، لاهیجان، چالوس، شاهی، اشرف بازدید به عمل آورد. (مجموع مسافت طی شده در حدود ۱۳۰۰ کیلومتر بود). مرحله سوم نیز از تهران به سرحد خسروی پیش‌بینی شده بود. سفر دکتر اسکوفیلد طبق برنامه بالا انجام شد که وی در طول آن حدود ۶۰۰۰ کیلومتر را طی کرد.^{۳۶} جزئیات دقیق شهرها، مسافت‌های طی شده و مجموع کرایه برداختی برای اتومبیل [که حدود ۱۹۰۶۷/۷۵۰ ریال بوده است] نوشته شده^{۳۷} است. دکتر اسکوفیلد را در این سفر «مهندس فروهر» - نماینده اداره کل صناعت و معادن و نماینده شرکت نفت انگلیس و ایران، «هاکر» همراهی می‌کردند. مأموریت پیش‌بینی شده دکتر اسکوفیلد در مدت تعیین شده به پایان نرسید. طبق برنامه وی می‌بایست در ۱۵ مهر از ایران

سراسر ایران ۵۸ هزار دوک به ان [رضاشاه] حدود ۲۰٪ و ۵۵۰ میلیون از ۱۳۰۰ میلیون ریال سرمایه‌گذاری سالهای ۱۸ - ۱۳۱۷ به دولت و [رضاشاه] تعلق داشت [حدود ۴۲،۳٪].^{۳۸} حال به دنبال توضیحات فوق به جریان ورود و اقدامات دکتر اسکوفیلد می‌پردازیم: دکتر اسکوفیلد ۱۵ شهریور ۱۳۱۵ ش. وارد ایران شد. مدت اقامت وی حدوداً یک ماه و در طی سه مرحله برنامه‌ریزی شده بود. در مرحله اول خط سیر حرکت وی از تهران به آبادان بود که در طول آن از موسسات صنعتی اهواز، مسجد سلیمان، محمره (خرمشهر)، بهبهان، کازرون، بوشهر و شیراز بازدید کرد و در نهایت به تهران مراجعت کرد. (مجموع مسافت طی شده در حدود ۳۴۰۰ کیلومتر بود). بازگشت وی به تهران طبق «پروگرام سفر» برای انجام ... پاره‌ای مذاکرات... بوده است.^{۳۹} البته در اصل سند مشخص نشده جزئیات و کیفیت این

نوع دستگاه کارخانه، مزد کارگران و سوخت مصرفی را دربر می‌گیرد که در اصل اسناد آمده است. البته باید متذکر شد برخی معتقدند الگوی صنعتی شدن ایران شبه مدرنیسم بود که مهمترین نتایج منطقی آن عبارت بود از «... رشد صنایع تولیدی، افزایش ظرفیت و سرمایه‌بری آن در نتیجه کاربرد فزاینده تکنولوژی خارجی، افزایش تعداد و سهم انحصارات دولتی و خصوصی در تولیدات صنعتی و تجاری... ایجاد ظرفیت تولیدی زاید در نتیجه عدم توجه به وابستگی متقابل صنایع مختلف در سیاستهای سرمایه‌گذاری دولت، اتلاف مضاعف سرمایه‌گذاری در طرح‌های آموزشی گزاف در جایی که ... برای فارغ‌التحصیلان جدید اشتغال مولدی وجود نداشت»^{۴۰} نمونه انحصارات دولتی را می‌توان از برآورد ذیل به دست آورد: «... از ۲۰۰ هزار دوک ریسندگی کارخانه‌های نساجی

خارج شود. برای رفع این محدودیت و برای جلوگیری از ناتمام ماندن ماموریت وی شرکت نفت انگلیس و ایران طی نامه‌ای به اداره کل شهربانی در ۱۵ مهر ۱۳۱۵ ش. نوشت «... دکتر اسکوفیلد دارنده گذرنامه نمرة ۱۰۹۸۸۸ لندن که در تاریخ ۱۵ شهریور ماه ۱۳۱۵ ش. وارد ایران شد. قصد داشت بیش از یک ماه در ایران نماند ولی نظر به اینکه مسافرت‌ها و سایر ماموریت‌هایی که از طرف دولت ایران برای مشارالیه ترتیب داده شده ایجاب نمود که اقامت و چند روز بیش از آنچه در نظر گرفته شده بطول انجامد... لطفاً مقرر فرمائید جواز اقامت او را برای دو هفته دیگر تمدید داده و ویزای خروج مشارالیه را... صادر فرمائید...»^{۲۸}

ذکر سایر ماموریت‌هایی که از طرف دولت

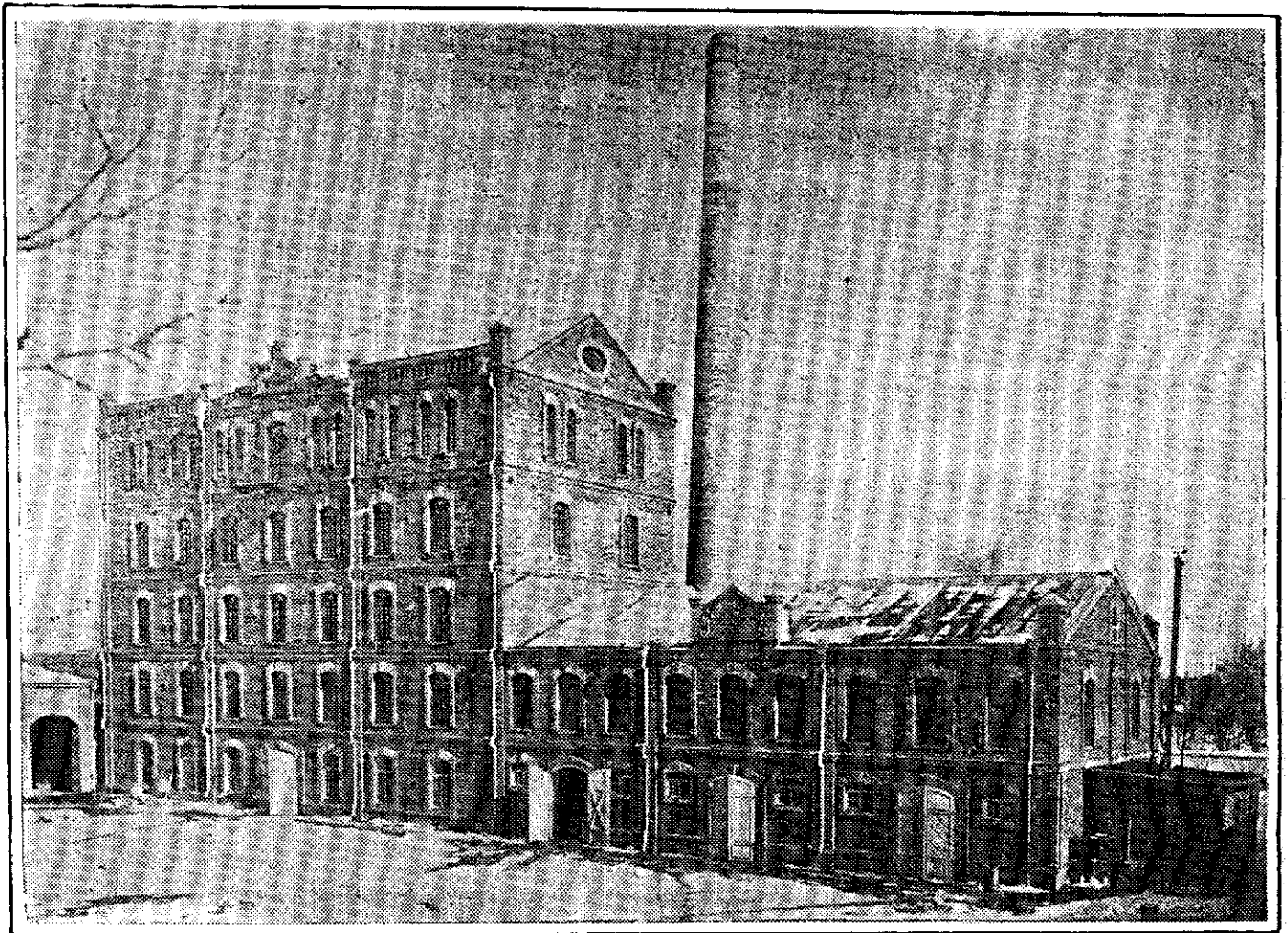
ایران به وی داده شد قابل توجه است. البته توضیحات بیشتری در مورد چگونگی این ماموریت‌ها در این مجموعه سند وجود ندارد ولی می‌بایست در چارچوب بررسی مسائل اقتصادی بوده باشد که قطعاً خارج از «پروگرام» تعیین شده بود. این البته به معنای عدم هماهنگی دولت ایران و شرکت نفت انگلیس و ایران نبوده است. دکتر اسکوفیلد در ۲۹ مهر ۱۳۱۵ ش. ایران را به قصد انگلستان ترک کرد. هنگام عزیمت گزارشی از بازدید خود از صنایع ایران را به اداره کل صنعت و معادن ارائه داد که اسناد آن منعکس شده است و وعده داد که «... پس از ورود به انگلستان نظریات فنی مشروح خود را تنظیم و ارسال...»^{۲۹} دارد.

بر اساس اسناد موجود مشخص نیست که آیا

بعدها وی نظرات فنی خود را برای دولت ایران ارسال داشته یا نه. وزارت مالیه در نامه‌ای به اداره صنعت و معادن می‌نویسد: «... متمنی است... بموقع خود این وزارتخانه را از نظریات فنی مشروحنی که دکتر مزبور وعده نموده است از انگلستان بفرستد مستحضر نماید»^{۳۰}

دکتر اسکوفیلد هنگام خروج از ایران گزارشی از سفر خود و بازدید از مرکز صنعتی و موسسات آموزش فنی ارائه داد. این گزارش از جهاتی دارای اهمیت و برای بررسی اوضاع اقتصادی ایران خصوصاً وضعیت نیروی انسانی فعال در صنایع می‌تواند مفید باشد. نکاتی را که در این گزارش می‌توان بر آن تاکید نمود به شرح ذیل است:

۱- آمار و اطلاعات کارخانه‌ها و مراکز

♦♦ (دورنمای کارخانه آرد سازی قزوین از پیش رو) ♦♦

صنعتی - که توسط دولت - تهیه شده و در اختیار دکتر اسکوفیلد قرار گرفته، اگر نه کامل ولی شامل اطلاعات بسیار مهم و دقیقی است که کارخانه‌های بزرگ و کوچک را دربر می‌گیرد مانند کارخانه‌های پالایش نفت، سیمان‌سازی، ریسندگی و...

۲- گزارش دکتر اسکوفیلد با تکیه بر مشاهدات شخصی و بررسی امکانات، محدودیت‌ها و استعداد های صنعتی ایران از نزدیک بوده است. بازدید از کارخانه‌ها و موسسات صنعتی حدود ۱۴ مرکز صنعتی در ایران می‌تواند ارزش تحقیقی این گزارش را بیان نماید.

۳- این گزارش از این جهت که نگارنده آن سعی داشته، نقاط ضعف و قوت و نحوه رشد صنایع خصوصاً مسئله نیروی انسانی کارگر و تامین آن را مورد بررسی قرار دهد حائز اهمیت خاصی است. وی با ارائه تصویری - هر چند ناقص - وضعیت کارگران کارخانه‌ها را توصیف می‌کند. درباره کارگران نیمه‌ماهر و بدون تخصص فنی در بخشی تحت عنوان «مشاهدات عمومی» می‌نویسد: «... در پاره‌ای موارد این طبقه از کارگران را نمی‌توان به سهولت تحت نظارت و مراقبت درآورد، چه اینها به مرتب کار کردن خو نگرفته‌اند و از ساعات کار خود طفره می‌روند...»^{۳۳} و یا در مورد نیروی انسانی ماهر مورد احتیاج صنایع ایران در بخش «مشاهدات مخصوص» می‌نویسد: «... بزرگترین احتیاج جهان صنعتی ایران عبارت از مکانیک‌دانهایی که از بچگی بهلوی صنعت بوده و باصنعت رشد کرده (باشند می‌باشد)...» و یا در جایی دیگر می‌نویسد «... این نکته بنظر من ضروری است که اگر ایران بخواهد یک ملت صنعتی و تجارتی داشته باشد باید در آینده نزدیک بجای متوسل شدن به موسسات صنعتی عالی کشوران [کشورهای] دیگر کارگران صنعتی خود را تربیت کند...» و بلافاصله استدلال می‌کند «... احتمال نمی‌رود استادان فنی که در این قبیل موسسات [خارجی] یار می‌آیند در مراجعت به ایران حاضر باشند کارهای عادی - که خالی از اهمیت نیستند - یا وظیفه نگهداری و مرمت ماشین‌آلات

را قبول نمایند...»^{۳۴} طرح این نکات دقیق و منطقی بنوبه خود می‌توانست برای رشد و شکوفایی صنایع ایران راهگشا باشد.

۴- در این گزارش علاوه بر ارائه شرایط صنایع و کارخانه‌ها، «احتیاجات صنعتی ایران» هم مورد تاکید قرار گرفته است. در سه موردی که دکتر اسکوفیلد، موارد احتیاجات صنعتی ایران می‌خواند مساله به نیروی انسانی متخصص و کارگران ماهر اختصاص دارد. وی در مورد تربیت نیروی جوان برای صنایع ایران می‌نویسد «این قبیل کارگران [صنعتگران نوآموز] در کالبد هر صنعت به منزله ستون فقرات آن هستند».^{۳۵} در واقع دورنمایی که دکتر اسکوفیلد برای رشد صنعت ایران پیش‌بینی کرده بود، تنها در سایه تعلیم و تربیت فنی کارگران و صنعتگران شکل می‌گرفته است. به نظر وی مشکل صنایع ایران مشکل نبودن نیروی انسانی ماهر هدف‌دار است. ۵- در راستای طرح مساله نیروی انسانی ماهر دکتر اسکوفیلد ضمن بازدید از مراکز آموزش صنعتی در ایران نقاط ضعف، امکانات و زمینه‌های رشد آن‌ها را ارائه می‌کند. این پیشنهادات تحت عنوان «طرح پیشنهادی برای تعلیمات صنعتی از لحاظ تشکیلات ملی»، با تاکید بر تاسیس هنرستان‌ها و مراکز آموزشی در سطوح مختلف و کار ویژه و تشکیلات خاص مطرح می‌شود.

گزارش دکتر اسکوفیلد از صنایع و کارخانه‌ها و موسسات آموزش فنی ایران، و مجموعه اسناد و اطلاعات و آماری که در این مجموعه موجود می‌باشد برای بررسی صنعت و ساختار طبقات کارگران ایران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

اصل گزارش دکتر اسکوفیلد:

«گزارش نتیجه سرکشی به صنایع ایران طرح پیشنهادی برای تعلیمات فنی

۱- جاهائی که دیدن شده است

از کارخانه‌های مراکز ذیل دیدن بعمل آمده است. آبادان، اهواز، مسجدسلیمان، شیراز، اصفهان، تهران، کرج، قزوین، رشت، لاهیجان، چالوس، شاهی، اشرف، بندرشاه. عملیاتی که در کارخانه‌های مراکز نامبرده از پیش می‌رود

عبارت است از پالش نفت، تعمیرات راه‌آهن ریسندگی و بافندگی پشم و نخ و شستن پشم تهیه منسوجات پشمی و نخی، عمل آوردن نخ قلمزنی روی نقره و برنج، قندسازی، ریسندگی بافندگی کتف، زراعت چای و تنباکو، تولید قو الکتریک، سیمان‌سازی، ریسندگی و بافندگی ابریشم و آردسازی.

۲- مشاهدات عمومی

الف- کارگرانی که کار آنها اسناد مخصوص لازم ندارد به آسانی در دسترس بوده با میل و رغبت و هوشمندانه کار میکنند.

ب- در پاره‌ای موارد این طبقه از کارگران نمیتوان بهسولت تحت نظارت و مراقبت درآورد چه اینها بمرتب کار کردن خو نگرفته‌اند و ساعات کار خود طفره میزنند.

پ- از قرار معلوم هنوز توده کارکنان یک شرکت چنانکه باید و شاید علاقه‌مندی وفاداری نسبت به آن شرکت ابراز نمی‌نمایند.

ت- این طبقه از کارگران که کار آنها مستلزم استادی مخصوص نیست از قرار معلوم کارهائ را که کاملاً عادی شمرده میشود (اگر از نظر فنی بسنجیم) نسبتاً با موفقیت از پیش می‌برند. احتمال است که تا یک مدت دیگر هم برای عملیات خیلی ساده کارشان رضایت‌بخش باشد.

ث- باستثنای کارخانه‌هایی که با فلزات کار میکنند و کارخانه وطن در اصفهان و کارخانه پشم‌ریسی قزوین، اثاثیه‌ای که در کارخانه‌ها دیگر بکار برده‌اند کاملاً جدید بوده و روز به روز شکل ماشینهای خودکار را بخود میگیرند. این ماشین‌آلات جدید مستلزم استخدام صنعتگران قابل با اطلاعات مکانیکی و فنی خواهد بود که باید همواره مسئول عملیات دقیقه یعنی درس میزان کردن ماشینها باشند و در بسیاری از موارد هم باید برای انجام تعمیراتی که استادی مهارت فوق‌العاده می‌خواهد قابل و مستعد باشند.

ج- مشاهده شد که یک کمبود محسوس در عده کارگران هست این نقیصه با اینکه بواسط نبودن ماشین‌آلات ممکن است خطیر و مهمل نباشد لکن ضرورت قطعی دارد که تا چند سال دیگر تهیه این قبیل کارگران پیش‌بینی شود.

چ- عده کارکنان طبقه روسا و اداره‌کنندگان

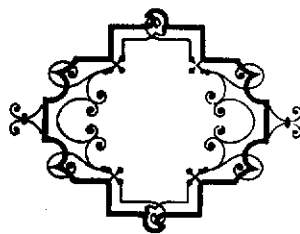
سر ویلیام فریزر

صنعتی دارای تجربه عملی باشند آنها که فقط در دانشگاه تحصیل کرده باشند به درد این کار نخواهند خورد.

مشاهدات مخصوص

۱- در بسیاری از جاهای کشور مشاهده شد که مردم یک استعداد برجسته‌ای برای فنون صنعت و محصولات صنعتی از خود ابراز می‌نمایند. به عقیده من می‌توان تا سه چهار سال دیگر برای همه صنایع تازه‌ای که ما دیدن کردیم نوآموزان و شاگردان صحیح تهیه نمود. همینکه این منظور حاصل شد باید آنها را در مدت شاگردی خود در همان صنعتی که بدان مشغولند باز هم تعلیم داد.

۲- این نکته به نظر من ضروری است که اگر ایران بخواهد یک ملت صنعتی و تجارتي داشته باشد باید در آینده نزدیک حاضر شود که بجای متوسل شدن به موسسات صنعتی عالی کشوران دیگر کارگران صنعتی خود را تربیت کند زیرا احتمال نمی‌رود استادان فنی که در این قبیل موسسات بار می‌آیند در مراجعت به ایران حاضر باشند کارهای عادی را که در عین حال خالی از اهمیت نیستند یا وظیفه نگهداری و مرمت ماشین‌آلات را قبول نمایند.

وی هم رفته فعلاً کافی است اگر چه باید در نظر داشت که در بسیاری از موارد حاصل عملی که به دست می‌آید بدون شک به واسطه وجود عضای غیر ایرانی است و اگر آنها را از روی کار بردارند لازم می‌آید که اشخاص دیگری با ملیت فنی عالی‌تر استخدام شوند چیزی که بست این اشخاص باید ایرانی و در رشته‌های

سید حسن تقی زاده

بزرگترین احتیاج جهان صنعتی ایران عبارت از مکانیک دانهائی که از بچگی پهلوی صنعت بوده و با صنعت رشد کرده و از این راه استادی واقعی در رشته خود پیدا کرده اند. دیگر احتیاجی نیست به اینکه یک عده دیگر از دانش آموزان ایرانی از دانشگاه های بیگانه فارغ التحصیل شوند.

احتیاجات صنعتی

احتیاجات صنعتی به ترتیب اهمیت از این قرارند: الف- تهیه صنعتگران نوآموز برای به کار انداختن و نگهداری و مرمت و توسعه ائاثیه صنعتی (این کار باید به طور پیوسته و منظم انجام گیرد). تعلیم و تربیت این جوانان نوآموز باید یک جنبه عمومی در رشته های فنی و مهندسی داشته باشد به قسمی که بتوانند در هر صنعتی اعم از مهندسی یا بافندگی یا قندسازی یا سمنت سازی و غیره کارهای دستی فنی را انجام دهند. این قبیل کارگران در کالبد هر صنعت به منزله ستون فقرات آن هستند.

ب- توسعه و پیش بینی جدید برای دایر کردن تعلیمات ابتدائی جهت کلیه کارگران جوانی که قصد کار کردن داشته باشند تا از اینراه کم کم عادت منظم کار کردن و حس وفاداری به کارفرمایان و استعداد درک کردن دستورهای فنی مباحث را کسب نمایند.

پ- یک عده محدودی از اشخاص فنی با تعلیمات عالی تر برای نظارت و اداره کردن عملیات فنی و مباشرت امور صنعتی (بدیهی است هر قدر صنایع توسعه یابد شماره این اشخاص نیز افزون تر خواهد گردید) این طبقه باید آگاهی کامل از صنایع داشته باشند و به مرور زمان بیشتر نفرات آن از طبقه (الف) باید تهیه شود.

وضعیت فعلی تعلیمات فنی جهت صنایع

اینجانب مدارس زیرین را دیدن کردم:

(الف) هنرستان شیراز

(ب) آموزشگاه فنی تهران

(پ) هنرستان قندسازی کرج در دوره تعطیل

(ت) هنرستان شاهی که به تازگی تاسیس

شده است.

دو مدرسه (الف) و (ب) به نظر اینجانب به

هیچ وجه دارای اعضاء یا ائاثیه کافی برای رفع احتیاجات صنایع ملی (به طریق اولی احتیاجات آینده) نمی باشند، اما رویه هنرستان کرج قابل تحسین و شایان توسعه می باشد. نهایت این رویه فقط برای صنایع موسمی از قبیل تهیه قند و چای مناسب دارد و هنرستان مزبور وسائل دایر نمودن صنایع چهار فصل را فاقد است. آموزشگاه (ت) با اینکه در حال بدوی می باشد بسیار امیدبخش و قابل ترقی به نظر می رسد با این همه در هیچ یک از این مدارس پیش بینی نشده است که مکانیک دانهائی ماهر و امین تربیت شوند که بتوانند ماشین آلات و دستگاه های صنعتی را نگهداری و تعمیر نمایند. هر یک از این آموزشگاه ها و هنرستان ها احتیاج به کارخانه های هنر دارند و هر کارخانه ای باید یک مرکز کار با ائاثیه کامل و مناسب و یک ماشین خانه و یک مرکز قوه و الکتریک داشته باشد و بعلاوه باید شعبه ای برای فرا گرفتن علوم فنی با دستگاه هایی که نماینده آن صنعت باشد در آن تاسیس شود.

طرح پیشنهادی برای تعلیمات صنعتی از لحاظ

تشکیلات ملی

آموزشگاه هایی که باید تاسیس گردد از این قرار است:

۱- هنرستان نخستین

شرایط دخول - پسرانی که گواهی نامه از دبستان گرفته اند پذیرفته خواهند شد.

دوره تحصیل - تهیه شدن صنعتگران جوانی که برای شاگردی صنایع آماده و مناسب هستند و سن آنها هنگام بیرون رفتن از هنرستان ۱۵ یا ۱۶ سال می باشد.

مراکز تاسیس - تبریز، شاهی، تهران، اهواز، مشهد، اصفهان، شیراز، همدان، آبادان.

هنرستان های مراکز نامبرده باید آموزشگاه های مناسب و کارخانه های صحیح داشته باشند.

۲- هنرستان برین

شرایط دخول - پسرانی که سال سوم دبیرستان یا دوره هنرستان نخستین را به پایان رسانده باشند پذیرفته خواهند شد.

دوره تحصیل - سه سال

نتیجه - تهیه شدن یک عده شاگرد صنعتگر ورزیده

در هنرستان های برین یک قسمت از تعلیمات شاگردان در خود هنرستان و قسمت دیگر در کارخانه های صنعتی تامین خواهد شد. آزمایشگاه ها و کارخانه های این هنرستان ها مفصل تر و دارای ائاثیه بیشتری می باشند و مخصوصاً کارخانه را باید طوری قابل استفاده کرد که محصولی از آن به دست آید.

مراکز تاسیس - تهران، آبادان، اصفهان و یک مرکز در مازندران.

۳- دانشکده هنر مرکزی

شرایط دخول - پسرانی که دوره هنرستان برین را به پایان رسانیده باشند یا از شعبه علمی دبیرستان ها دیپلم داشته باشند پذیرفته خواهند شد.

دوره تحصیل - سه سال یا بیشتر

نتیجه - تهیه شدن یک عده مهندس و استادان فنی جزء

مرکز تاسیس - تهران

در این دانشکده کارخانه ها و آزمایشگاه های درجه اول دایر می شود و فارغ التحصیل ها دیپلم یا درجه مهندسی از دانشکده می گیرند. ضمناً توصیه می شود که هر جا ممکن است (مانند کرج) شعبه شبانه روزی هم به مدرسه ضمیمه گردد.

کارکنان - پیشنهاد زیرین برای کارکنان هنرستان ها و دانشکده تقدیم می شود.

هنرستان های نخستین - با در نظر گرفتن دوست شاگرد لازم خواهد بود که چند تن اروپائی در ابتدای امر برای تعلیم اصطلاحات فنی و کارهای عملی در کارخانجات استخدام شوند.

هنرستان های برین - با در نظر گرفتن ۱۵۰ شاگرد سه یا چهار تن از آموزگاران باید اروپائی باشند.

دانشکده هنر مرکزی - در اینجا باید هر شعبه ای یک تن اروپائی داشته باشد. به مرور زمان ممکن است از شماره کارکنان اروپائی کاسته و بجای آنها کارکنان ایرانی گذاشته شود.

پیشنهاد دیگر آن است که چند تن از جوانانی که دوره دوازده ساله علمی خود را تمام کرده اند به یکی از دانشکده های هنری فرنگستان فرستاده

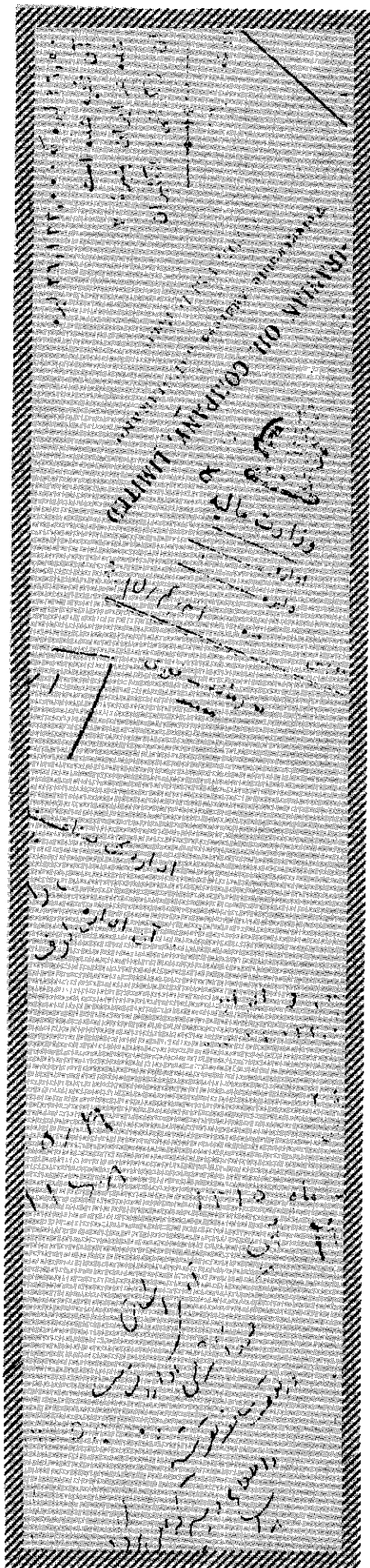
شوند که طرز آموزگاری علوم فنی را یاد بگیرند این اشخاص باید استعداد آموزگاری داشته باشند و پس از مراجعت نخست به شغل آموزگاری و سپس به سمت مدیریت هنرستان‌های برین گماشته خواهند شد.

در خاتمه معروض می‌دارم اینجانب قادر خواهم بود که مخارج تقریبی دایر کردن هر یک از مدارس نمونه فوق را با آن قسم اثاثیه و اعضائی که بدانها اشاره شد برآورد نمایم.»

✽ پانویسها:

- ۱- مصطفی فاتح - پنجاه سال نفت ایران - انتشارات پیام، چاپ دوم، ۱۳۵۸، ص ۳۰۰
- ۲- ابوالفضل لسانی - طلای سیاه یا بلای ایران - چاپ دوم - انتشارات امیرکبیر - ص ۲۳۲
- ۳- همان
- ۴- حسین محبوبی ارده‌گانی - تاریخ موسسات تمدنی جدید در ایران - انتشارات دانشگاه تهران - ج ۲ - ص ۲۹۴
- ۵- همان
- ۶- سند شماره ۱ - ص اول (نامه شرکت نفت انگلیس و ایران به اداره امتیازات وزارت مالیه)
- ۷- همان - ص چهارم
- ۸- اسناد وزارت مالیه - سازمان اسناد ملی ایران - کد شرکت نفت انگلیس و ایران - (نامه اداره امتیازات وزارت مالیه به اداره کل صناعت)
- ۹- سند شماره ۲ - ص اول (نامه شرکت نفت انگلیس و ایران به اداره امتیازات وزارت مالیه)
- ۱۰- همان - ص سوم
- ۱۱- سند شماره ۳ (نامه وزیر مالیه به اداره کل صناعت)
- ۱۲- اسناد وزارت مالیه، سازمان اسناد ملی ایران که شرکت نفت انگلیس و ایران - (نامه رئیس کل صناعت به وزارت مالیه)
- ۱۳- سند شماره ۴ (نامه اداره امتیازات و نفت به شرکت نفت انگلیس و ایران)
- ۱۴- سند شماره ۵ - ص ۱ (نامه شرکت نفت انگلیس و ایران به اداره امتیازات وزارت مالیه)
- ۱۵- همان - ص ۲
- ۱۶- اسناد وزارت مالیه - سازمان اسناد ملی ایران که شرکت نفت انگلیس و ایران (نامه رئیس کل صناعت به وزارت مالیه)

- ۱۷- سند شماره ۶ (نامه شرکت نفت انگلیس و ایران به اداره امتیازات وزارت مالیه)
- ۱۸- ابراهیم رزاقی - اقتصاد ایران - نشر نی - چاپ اول ۱۳۶۷ - ص ۱۹-۱۸
- ۱۹- همان
- ۲۰- همان
- ۲۱- همان
- ۲۲- سند شماره ۸ - مجموعه آمار و اطلاعات کارخانجات و موسسات صنعتی که در اختیار دکتر اسکوفیلد قرار گرفته است.
- ۲۳- محمدعلی (همایون) کاتوزیان - اقتصاد سیاسی ایران از مشروطیت تا سقوط رضاشاه - ترجمه محمدرضا نفیسی - انتشارات پایروس - چاپ اول ۱۳۶۶ - ص ۱۷۹
- ۲۴- ابراهیم رزاقی - همان - ص ۱۹
- ۲۵- سند شماره ۲ - ص ۱
- ۲۶- مجموعه اسناد وزارت مالیه - سازمان اسناد ملی ایران کد شرکت نفت انگلیس و ایران - آمار شهرها و مسافات طی شده و کرایه سفر دکتر اسکوفیلد
- ۲۷- باتوجه به مدت زمانی که دکتر اسکوفیلد در ایران بوده، وی حدوداً روزی ۱۳۴ کیلومتر را طی کرده است.
- ۲۸- همان
- ۲۹- مجموعه اسناد وزارت مالیه - سازمان اسناد ملی ایران - کد شرکت نفت انگلیس و ایران - (نامه شرکت نفت انگلیس و ایران به اداره کل شهرانی - شعبه گذرنامه)
- ۳۰- همان مجموعه - (نامه رئیس کل صناعت و معادن به وزارت مالیه)
- ۳۱- همان مجموعه - (نامه رئیس اداره امتیازات و نفت به اداره کل صناعت و معادن)
- ۳۲- سند شماره ۷ - ص اول گزارش دکتر اسکوفیلد
- ۳۳- همان - ص دوم
- ۳۴- همان

Dr. Schofield has had exceptional experience in the administration of technical education and its relation to the practical requirements of industry and commerce.

Dr. Schofield, who is the Principal of Loughborough College, England, could reach Tehran in early September, if this will be convenient to you. Alternatively you may prefer that he should first visit other industrial centres or training establishments or make himself acquainted with Iranian conditions in the South before visiting the North.

Since the visit will be of limited duration, we are anxious that Dr. Schofield should have the fullest opportunities of studying the subject and shall be very glad to discuss any programme or special terms of reference which you may have in mind with a view to assisting in any way we can.

FOR ANGLO IRANIAN OIL CO. LTD.

L. C. Rees

Enclosure

EH

معلومات عالی به آناد می تجربه فوق العاده آن در اداره کردن امور مربوط به عملیات فنی و ارتباط آن با احتیاجات فعلی صنعت و تجارت دارا میباشد.

دکتر اسکوفیلد که فعلاً ریاست کالج لاف بورو در انگلستان با اوست ممکن است در صورتیکه آن وزارتخانه مایل باشند اوایل ماه سپتامبر خود را بطهران برساند و با اینکه شاید صلاح بدانند که مدت اقامت به نخست مراکز صنعتی یا مؤسسات تعلیمی دیگر را سرکشی نموده با اوضاع جنوب ایران آشنا شود و سپس شمال ایران را دیدن نماید.

بهر حال تصور میکنم بدین دیدنی دکتر اسکوفیلد کوتاه و محدود میباشد شرکت مایل است که به بهترین وسائل مطالعه برای او فراهم گردد و خوشترت خواهد بود که در خصوص هر دستوری یا مراجعات مخصوصی که اولیای محترم آن وزارتخانه در نظر داشته باشند داخل مذاکره نموده در سهم خود تکلیف برای پیشرفت این امر نمایند.
از طرف شرکت سهم این نفت انگلیس و ایستراسمان

ضمیمه -

تاریخ

INGLO-IRANIAN OIL COMPANY, LIMITED

Telegraphic Address "ANOLIRAN"

CODE USED Bentley's

Tehran 20th July, 1936

No E.2/80266

Ministry of Finance,
Concessions & Petroleum Dept.,
T e h r a n

We refer you to your letter No.14118 of 27th ult. regarding the visit of Dr. Schofield to Iran.

We feel that it is desirable that a programme should be prepared, and we attach herewith for your consideration a suggested itinerary. You will observe that this provides for a visit to the principal industrial centres and allows two periods of a week each for discussions in Tehran.

We would suggest that a responsible official be appointed to accompany Dr. Schofield from Shiraz onwards, and that letters of introduction should be issued authorising Dr. Schofield to visit such factories and industrial enterprises as you consider would provide him with useful information for the object in view.

At the same time, we shall be pleased to have

شرکت سهامی نفت انگلیسی و ایران
سرمایه ۲۶,۵۰۰,۰۰۰ لیره که ۲۶,۱۴۴,۰۰۰ لیره
آن تأدیہ شده است
ثبت شده در ایران بشماره ۲
عنوان تفکرانی، انگلیسی و ایران

تهران مورخه ۲۹ تیر ماه ۱۳۱۵
شماره ۲/۸۰۲۶۶

وزارت مالیه - اداره امتیازات و نفت
تهران

محترماً توجه اولیای آن وزارتخانه
را بنامه نمره ۱۴۱۱۸ که در ششم همین ماه
راجع بدیدنی کردن دکتر اسکوفیلد از ایران
نوشته بودید باز گشت میدهد .
بنظر این شرکت بهتر است برنامه ای
برای این منظور درست شود . صورت ضمیمه
که از لحاظ مبارک می گذرد خط سیری را که
دکتر مزبور طبق نظریه شرکت باید به پیماید
نشان میدهد . در این صورت وسائل دیدن
مراکز صنعتی مهم برای او فراهم و طوری پیش
بینی شده که بتواند در دو هفته (هر هفته
یک هفته) برای باره ای مذاکرات در تهران
بماند .
شرکت پیشنهاد مینماید که یک نفر از
مصدق بان مسئول را بگمارند که دکتر اسکوفیلد
را از شیراز باینطرف همراهی نماید و معرفی
نامه هائی تهیه و صادر شود که بموجب آنها
دکتر مزبور مجاز باشد کارخانه ها و مؤسسات

your specific proposals regarding the lines on which you wish Dr. Schofield to conduct his investigation, and also an indication of the form in which you wish his recommendations to be made.

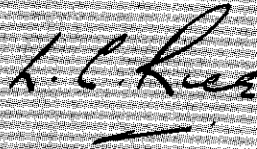
Assuring you of our highest esteem.

FOR ANGLO IRANIAN OIL CO. LTD.,

FF

صحتی را که بنظر آن وزارتخانه ممکن است اطلاعات سودمند در رشته کار اوز آنها بدست آید بدین نماید
ضمناً خواهشمند است مقرر فرمائید پیشنهاد های صریح آن وزارتخانه راجع بطرزیکه میخواهند دکتر اسکوفیلد پژوهش خود را از پیشش ببرد تمهید گردد و تعیین فرمایند که بچه صورت مایل هستند نظریات او در آید
با تقدیم احترامات فائمه

از طرف شرکت سهامی نفت انگلیس و ایران

ف ب

SUGGESTED ITINERARY FOR DR. SCHOFIELD

Sept. 1st - 7th	Abadan, Masjid-i-Suleiman & Ahwaz
Sept. 8th - 11th	Bushire, Shiraz
Sept. 12th - 17th	Isfahan
Sept. 18th - 25th	Tehran
Sept. 26th - 28th	Qazvin, Resht
Sept. 29th - 30th	Lahijan, Chaloos, Ashraf
Oct. 1st - 4th	Shahi & Bandar Shah.
Oct. 5th - 12th	Tehran
Oct. 13th	Leave Tehran for Baghdad via Hamadan Kermanshah

صورت خط سیر پیشنهادی دکتر اسکوفیلد

آبادان - مسجد سلیمان - اهواز	شهریور تا ۱۶ شهریور
بوشهر - شیراز	۱۷ تا ۲۰
اصفهان	۲۱ تا ۲۶
تهران	۲۷ تا ۳ مهرماه
قزوین - رشت	۴ مهر تا ۹
لاهیجان - جالوس - اشرف	۷ تا ۸
شاهی - بندر شاه	۹ تا ۱۲
تهران	۱۳ تا ۲۰
از طهران راه افتاده از راه همدان - کرمانشاه به بغداد	۲۱

رهسپار شود .

_____	نوع مستوده
_____	موضوع
_____	ضمیمه
_____	مسئول یا کتویس

وزارت مالیه

اداره

دائره

نمره عمومی ۱۸۴۱۴
 نمره خصوصی ۱۰۲۵
 تاریخ ۱۵/۵/۱۳
 دوسه

تاریخ تحریر _____ ماه _____ تاریخ یا کتویس _____ ماه ۱۳/۵/۱۳ تاریخ ثبت _____ ماه _____ سنه ۱۳

محرمانه - فوری

۱۵/۵/۱۳

یادداشت

امتیازات و نفع

شرکت سهامی نفت انگلیس و ایران

عطف به اسامه نمره ۸۰۲۶۶ / ۲ / ۸ / ۱۳۱۵ مورخه ۲۹ تیرماه ۱۳۱۵ راجع به آمدن دکتر هیرت
 امکوگلد و برنامه مسافرت مشارالیه اشعار می دارد - اولاً برنامه برای ایام مسافرت ایشان
 از طرف اداره کل صنعت تهیه شده که با اولات معینه از طرف آن شرکت مطابقت می نمایند
 و صورت آنها منضبط ملاحظه می نمایند - ثانیاً یک نفر از اعضاء با اطلاع اداره کل صنعت
 که زبان انگلیسی را میدانند جهت راهنمایی مشارالیه معین و در موقع در آیادان حاضر
 خواهند بود - ثالثاً بطوریکه ضمن ملاقات مستر فریزر معاون مدیرکل آن شرکت مذکوره بعمل آمده
 منظور آنست که مشارالیه پس از بازدید کلیه مؤسسات و مدارس صنعتی موجوده در نقاط
 مختلفه کشور و مذاکره با اولیای اداره مربوطه در نوع و برنامه هنرمستانهای لازمه هر نقطه
 به تناسب اوضاع صنعتی محل و طرز ایجاد و تکمیل آنها ابراز عقیده و نظر نمایند بطوریکه
 دولت بتواند بهترین طرفه به منظور خود که بیشترت و توسعه صنایع جدید در کشور
 است نائل و بهترین نتیجه را تحصیل نماید - وزیر مالیه

رئیس اداره امتیازات و نفع - نصرالله جهانگیر

نصرت

نصرت وزیر مالیه

۱۵/۵/۱۳

۵۷۷۹۴
۱۵/۵/۱۳

نوع مسوده
موضوع
شعبه
مشئول یا کتوس

وزارت مالى
اداره
دایره

شماره عمومی ۱۷۵۹
شماره خصوصی ۹۹۸
تاریخ ثبت
دوره

تاریخ تصویب ۱۵/۵/۱۳۰۴ تاریخ ثبت ماه ۱۳۰۴

محرومان - نوری
۱۵/۵/۱
اداره گل صناعت

یادداشت

امضاءات وقت
۱۳۰۴

بطوریکه ضمن مذاکرات شفاهی ریاست آن اداره اطلاع حاصل نموده اند قرار بوده است شرکت سهامی نفت انگلیس و ایران از نظر اینکه توسعه و ترقی مدارس صنعتی تأثیری در عملیات و اجرای تعهدات آن شرکت ملی بر توفیق مستخدمین خارجی خود دارند بکنفر مشخص عالی مقام مربوط را بایران دعوت نمایند که پس از مشاهده و مطالعه اوضاع صنعتی ایران و مدارس نفتی مربوطه نظری در باب تکمیل و تعمیم این نوع مدارس بدهد. اینک مطابق دو فزیه مراسلات آن شرکت که پیوسته است مشتمل بر ارسال میشود منحصر مژور در دهم شهریور (اول سپتامبر ۱۹۲۶) بایران وارد و بطوریکه موافقت شده فعلا مطالعه در اوضاع و مدارس صنعتی جنوب نموده بمسئله تهران آمده و به ایالات شمالی خواهد رفت. باخط سهری که از طرف شرکت برای مشارالیه معین شده و صورت آنرا در ضمیمه ملاحظه بفرمایند این وزارتخانه موافقت دارد. متنی است اولاً نسبت به مطالباتی که از طرف مشارالیه باید بعمل آید چنانچه نظری دارند اطلاع دهند که شرکت اعلان شود. ثانیاً - بطوریکه تفصیلاً کرده اند بکنفر مطلع مربوط را معین نمایند که راهنما و کمک مشارالیه بوده و در تاریخ ورود منحصر در آبادان حاضر باشند. ضمناً معرفی نامه های لازمه را تهیه و ارسال فرمایند که بموجب آن منحصر مژور بتواند کلیه مؤسسات صنعتی را در نقاط مختلف دیدن نماید. چون تا موقع ورود مشارالیه یکماه و چند روز پیشتر باقی نمانده متنی است در اظهار نظر مقتضی و اصدار جواب شرح بعمل آید.

۱۵/۶

ANGLO-IRANIAN OIL COMPANY, LIMITED

Telegraphic Address "ANGLIRAN"

CODE USED Bentley's

Tehran, 5th August, 1936

AS 62/30307

Ministry of Finance,
Concessions & Petroleum Dept.
T e h r a n.

We acknowledge with
thanks receipt of your
letter No. 18314 of 4th
instant, and refer you
to our conversation of
8th instant.

As we have advised
you, the dates quoted
in our letter No. 80266
of 20th ultimo regarding
Dr. Schofield's visit
were only approximate
and we are now informed
that he is expected to
arrive in Abadan on or
about September 7th.
We believe that this
will not necessitate
any change in the iti-
nerary detailed in your
letter under acknowle-
gement, and that Dr.
Schofield will be able
to carry out his pro-
gramme starting on Sep-
tember 7th instead of
September 1st.

In accordance with
your wishes, we are ar-
ranging for Mr. Hawker
to accompany Dr. Schofield
and the representative

شرکت نفت ایران و انگلیس
سرمایه ۲۶,۵۰۰,۰۰۰ لیره که ۲۶,۱۴۴,۰۰۰ لیره
آن تأدیبه شده است
ثبت شده در ایران شماره ۲
عنوان تلگرافی: انگلیران

تهران مورخ ۱۸ مرداد ماه ۱۳۱۵
شماره ۱۹/۸۰۳۰۷

۱۰/۵/۳۶
۱۱۶۸
وزارت مالیه
اداره امتیازات و نفت
تهران
محترماً رسید نامه شماره ۱۸۳۱۴ مورخه ۱۳ مرداد ماه را اشعار داشته
خاطر آنوزارتخانه را به گفتگویی که در هشتم
هفتم ماه در میان بود بازگشت میدهد
چنانکه آگاهی داده شد تاریخ های
که ضمن نامه شماره ۸۰۲۶۶ مورخه ۲۹ تیر
ماه برای دیدنی دکتر اسکوفیلد در ایران
داده شد تقریبی بود و اکنون بشیرکت
شهر رسیده که وی در ۱۶ شهریور یا در
حدود همان تاریخ قرار است به آبادان
وارد شود شرکت گمان دارد که از این
بابت احتیاجی به تعمیر دادن خط میری
که همراه نامه خود فرستاده بودید پیدا
نخواهد شد و دکتر اسکوفیلد خواهد توانست
که بجای ۱۰ شهریور در ۱۶ شهریور
دستور رهسپاری خود را آغاز نماید
بر حسب خواهش اولیای آن وزارتخانه

وزارت مالیه
اداره امتیازات و نفت
تهران

محترماً رسید نامه شماره ۱۸۳۱۴ مورخه ۱۳ مرداد ماه را اشعار داشته
خاطر آنوزارتخانه را به گفتگویی که در هشتم
هفتم ماه در میان بود بازگشت میدهد
چنانکه آگاهی داده شد تاریخ های
که ضمن نامه شماره ۸۰۲۶۶ مورخه ۲۹ تیر
ماه برای دیدنی دکتر اسکوفیلد در ایران
داده شد تقریبی بود و اکنون بشیرکت
شهر رسیده که وی در ۱۶ شهریور یا در
حدود همان تاریخ قرار است به آبادان
وارد شود شرکت گمان دارد که از این
بابت احتیاجی به تعمیر دادن خط میری
که همراه نامه خود فرستاده بودید پیدا
نخواهد شد و دکتر اسکوفیلد خواهد توانست
که بجای ۱۰ شهریور در ۱۶ شهریور
دستور رهسپاری خود را آغاز نماید
بر حسب خواهش اولیای آن وزارتخانه

of the Department of Industry during their journey.

We feel that it is desirable that Dr. Schofield should be provided with all available information regarding the industrial activities of Iran so that he may be in a position to assess the technical education requirements of the country. May we suggest that you approach the Department of Industry with the request that they should provide particulars of all industrial undertakings i.e. numbers and designations of personnel, specifications and type of machinery in use, and an estimate of the probable demand for the various categories of technical personnel?

We believe that such information would be of the utmost value to Dr. Schofield and that it would materially assist the investigation which he is going to make on behalf of the Imperial Government.

Assuring you of our highest esteem,

از طرف شرکت سهامی نفت انگلیس و ایران - ENGLISCH OIL CO. LTD.

H. C. Rice

شرکت ترتیب همراهی کردن آقای دناگر را
با دکتر اسکوفیلد و نماینده اداره صناعت
در این مسافرت خواهد داد .

شرکت متفقین میداند که همه گونه

اطلاعاتی که در باب مراکز صنعتی ایران میتوان
به دست آورد در دسترس دکتر اسکوفیلد گذارد
شود تا اینکه بتواند احتیاجات معارفی فنی
کشور را مشخص دهد در این زمینه اجازه
خواستار توصیه مینماید که آتوزارخانه یا اداره
صناعت گفتگو نموده از آنها خواستار شوند که
خصوصیات همه مؤسسات صنعتی را از قبیل
شماره و کار مخصوص کارکنان و مشخصات و
نوع ماشین های بکار برده شده آماده کنند
و احتیاجی را که احتمال دارد نسبت بظیقات
گوناگون کارکنان فنی پیدا شود برآورد نمایند
گمان داریم اینگونه آگاهی ها برای دکتر
اسکوفیلد بسیار ارزش خواهد داشت و وسائل
اساسی پژوهش او را برای دولت شاهنشاهی
فراهم خواهد کرد .

با تقدیم احترامات فائقه

ف

ANGLO-IRANIAN OIL COMPANY, LIMITED

Telegraphic Address "ANGLIRAN"

CODE USED Bentley's

Tehran, 13th Sept., 1936

No O.19/30370

Ministry of Finance,
Concessions & Petroleum Dept.,
Tehran.

We are in receipt of your letter No. 23718 of 7th instant and enclosures. We wish to express our thanks for the detailed information which you have supplied in regard to Iranian industrial undertakings and we are confident that this will be most useful to Dr. Schofield in the course of the investigation which he is now making on behalf of the Imperial Government.

Assuring you of our highest esteem.

W. E. Howard

FOR ANGLO-IRANIAN OIL CO. LTD.,

شرکت سهامی نفت انگلیس و ایران
شماره ۲۶.۵۰۰.۰۰۰ لیره که ۲۶.۱۴۲.۰۰۰ لیره
آن آویخته شده است
کد شعبه در ایران شماره ۲
توان الکترانی، انگلستان

شماره ۲۲ شهریورماه ۱۳۱۵
شماره ۱۹/۸۰۲۷۰

وزارت مالیه - اداره امتیازات و نفت
تهران

نامه شماره ۲۳۷۱۸ که در تاریخ ۱۶ شهریور فرستاده بودید با اوراق پیوسته بدان رسید نظریه اطلاعات مفصلی که نسبت به صنایع و مؤسسات ایرانی تهیه نموده اید شرکت مراتب سهامگزاران خود را ابلاغ میدارد و یقین است که این اطلاعات برای آقای دکتر اسکوفیلد در ضمن جستجوهای که از طرف دولت شما در پی میماند نهایت درجه سودمند خواهد بود.

با تقدیم احترامات فائقه
ب. ک. لوارد

از طرف شرکت سهامی نفت انگلیس و ایران

۱۵/۶/۳۶
۱۵۴۴

JHR

۱۵

(سازگاری با استانداردهای بین‌المللی با واحد ریال)

محل	تاریخ	تعداد اوراق	دستگاه مالی	میزان ثبتی	میزان ثبتی	تاریخ
تاهوس	کارخانه تاهوس	۱۰۰۰۰				
شیراز	شرکت خنجر	۱۳۱۴				
اصفهان	شرکت سهامی خنجر	۸۸۰	مجموع گروه است			
اصفهان	شرکت سهامی زیندین	۱۳۱۴	۵۰۰ دستگاه			
اصفهان	شرکت سهامی خنجر	۱۳۱۴	۲۰۰			
تهران	کارخانه نساجی خنجر	۱۳۱۴	مجموع			
شیراز	شرکت سهامی آریای سهامی	۱۳۱۶	۲۰۰			
شیراز	شرکت سهامی واحدی شیراز	۳۲۱۵	۱۱۳			

(سازگاری با استانداردهای بین‌المللی با واحد ریال)

تهران	کتابخانه	۱۳۱۱	۲۵۰ کیلوگرم			
اصفهان	شرکت گیمات	۱۳۱۱	۲۰۰			

(سازگاری با استانداردهای بین‌المللی با واحد ریال)

محل	تاریخ	تعداد اوراق	میزان ثبتی	میزان ثبتی	تاریخ
-----	-------	-------------	------------	------------	-------

اصفهان	شرکت سهامی زیندین	۱۳۱۴	۲۰۰۰۰۰	روزانه	
--------	-------------------	------	--------	--------	--

(سازگاری با استانداردهای بین‌المللی با واحد ریال)

تهران	سند سهامی کارپین	۶۲۱۴	۱۸۰۰۰۰	روزانه	
-------	------------------	------	--------	--------	--

(سازگاری با استانداردهای بین‌المللی با واحد ریال)

اصفهان	ایستگاه راه‌آهن	۱۳۱۴	مجموع گروه است	مجموع	
--------	-----------------	------	----------------	-------	--

(سازگاری با استانداردهای بین‌المللی با واحد ریال)

تهران	شرکت راه‌آهن	۱۳۱۴	۷۲۲۶۶	مجموع گروه است	
-------	--------------	------	-------	----------------	--

(سازگاری با استانداردهای بین‌المللی با واحد ریال)

اصفهان	شرکت راه‌آهن	۱۳۱۴	۵۰۰۰۰۰	مجموع گروه است	
--------	--------------	------	--------	----------------	--

(سازگاری با استانداردهای بین‌المللی با واحد ریال)

اصفهان	شرکت سهامی خنجر	۱۳۱۴	۱۰۰۰۰۰۰	روزانه	
--------	-----------------	------	---------	--------	--

(سازگاری با استانداردهای بین‌المللی با واحد ریال)

تهران	شرکت راه‌آهن	۱۳۱۴	۳۰۰۰۰۰	روزانه	
-------	--------------	------	--------	--------	--

(سازگاری با استانداردهای بین‌المللی با واحد ریال)

اصفهان	مجموع گروه است	۱۳۱۴	۷۲۲۶۶	مجموع گروه است	
--------	----------------	------	-------	----------------	--

(سازگاری با استانداردهای بین‌المللی با واحد ریال)

تهران	شرکت راه‌آهن	۱۳۱۴	۱۱۱۱۱۱	روزانه	
-------	--------------	------	--------	--------	--

تجدید کارخانه سیمان رومال

شرح حسابات	تاریخ	شرح حسابات	تاریخ	شرح حسابات	تاریخ	شرح حسابات	تاریخ	شرح حسابات	تاریخ	شرح حسابات	تاریخ
اطلاعات اولیه	۱۳۸۳	اطلاعات اولیه	۱۳۸۳	اطلاعات اولیه	۱۳۸۳	اطلاعات اولیه	۱۳۸۳	اطلاعات اولیه	۱۳۸۳	اطلاعات اولیه	۱۳۸۳
اطلاعات مالی	۱۳۸۳	اطلاعات مالی	۱۳۸۳	اطلاعات مالی	۱۳۸۳	اطلاعات مالی	۱۳۸۳	اطلاعات مالی	۱۳۸۳	اطلاعات مالی	۱۳۸۳
اطلاعات هزینه	۱۳۸۳	اطلاعات هزینه	۱۳۸۳	اطلاعات هزینه	۱۳۸۳	اطلاعات هزینه	۱۳۸۳	اطلاعات هزینه	۱۳۸۳	اطلاعات هزینه	۱۳۸۳
اطلاعات درآمد	۱۳۸۳	اطلاعات درآمد	۱۳۸۳	اطلاعات درآمد	۱۳۸۳	اطلاعات درآمد	۱۳۸۳	اطلاعات درآمد	۱۳۸۳	اطلاعات درآمد	۱۳۸۳
اطلاعات سود	۱۳۸۳	اطلاعات سود	۱۳۸۳	اطلاعات سود	۱۳۸۳	اطلاعات سود	۱۳۸۳	اطلاعات سود	۱۳۸۳	اطلاعات سود	۱۳۸۳
اطلاعات زیان	۱۳۸۳	اطلاعات زیان	۱۳۸۳	اطلاعات زیان	۱۳۸۳	اطلاعات زیان	۱۳۸۳	اطلاعات زیان	۱۳۸۳	اطلاعات زیان	۱۳۸۳
اطلاعات سایر	۱۳۸۳	اطلاعات سایر	۱۳۸۳	اطلاعات سایر	۱۳۸۳	اطلاعات سایر	۱۳۸۳	اطلاعات سایر	۱۳۸۳	اطلاعات سایر	۱۳۸۳
اطلاعات کل	۱۳۸۳	اطلاعات کل	۱۳۸۳	اطلاعات کل	۱۳۸۳	اطلاعات کل	۱۳۸۳	اطلاعات کل	۱۳۸۳	اطلاعات کل	۱۳۸۳

تاریخ: ۱۳۸۳/۰۹/۰۵

۱۱) مقدماتی و تکمیلی

ردیف	عنوان	تاریخ	ساعت	موضوع	مدرس	محل
۱	مقدماتی	۱۳۰۰-۱	۱۳۰۰	مقدماتی	دکتر...	مدرسه...
۲	تکمیلی	۱۳۰۰-۱	۱۳۰۰	تکمیلی	دکتر...	مدرسه...
۳	مقدماتی	۱۳۰۰-۱	۱۳۰۰	مقدماتی	دکتر...	مدرسه...
۴	تکمیلی	۱۳۰۰-۱	۱۳۰۰	تکمیلی	دکتر...	مدرسه...
۵	مقدماتی	۱۳۰۰-۱	۱۳۰۰	مقدماتی	دکتر...	مدرسه...
۶	تکمیلی	۱۳۰۰-۱	۱۳۰۰	تکمیلی	دکتر...	مدرسه...
۷	مقدماتی	۱۳۰۰-۱	۱۳۰۰	مقدماتی	دکتر...	مدرسه...
۸	تکمیلی	۱۳۰۰-۱	۱۳۰۰	تکمیلی	دکتر...	مدرسه...
۹	مقدماتی	۱۳۰۰-۱	۱۳۰۰	مقدماتی	دکتر...	مدرسه...
۱۰	تکمیلی	۱۳۰۰-۱	۱۳۰۰	تکمیلی	دکتر...	مدرسه...

مجلس شورای اسلامی / دوره دوم / دوره اول / جلسه پنجم / روز شنبه / ۱۳۷۱ / ۱۳۷۱ / ۱۳۷۱

موضوع: ...
 تاریخ: ...
 مکان: ...

اسم: ...

تاریخ: ...

(سویتهای به نامی ...)

ردیف	شرح	مبلغ	تاریخ	محل
۱	...	...	...	...
۲	...	...	...	...
۳	...	...	...	...
۴	...	...	...	...
۵	...	...	...	...
۶	...	...	...	...
۷	...	...	...	...
۸	...	...	...	...
۹	...	...	...	...
۱۰	...	...	...	...
۱۱	...	...	...	...
۱۲	...	...	...	...
۱۳	...	...	...	...
۱۴	...	...	...	...
۱۵	...	...	...	...
۱۶	...	...	...	...
۱۷	...	...	...	...
۱۸	...	...	...	...
۱۹	...	...	...	...
۲۰	...	...	...	...
۲۱	...	...	...	...
۲۲	...	...	...	...
۲۳	...	...	...	...
۲۴	...	...	...	...
۲۵	...	...	...	...
۲۶	...	...	...	...
۲۷	...	...	...	...
۲۸	...	...	...	...
۲۹	...	...	...	...
۳۰	...	...	...	...
۳۱	...	...	...	...
۳۲	...	...	...	...
۳۳	...	...	...	...
۳۴	...	...	...	...
۳۵	...	...	...	...
۳۶	...	...	...	...
۳۷	...	...	...	...
۳۸	...	...	...	...
۳۹	...	...	...	...
۴۰	...	...	...	...
۴۱	...	...	...	...
۴۲	...	...	...	...
۴۳	...	...	...	...
۴۴	...	...	...	...
۴۵	...	...	...	...
۴۶	...	...	...	...
۴۷	...	...	...	...
۴۸	...	...	...	...
۴۹	...	...	...	...
۵۰	...	...	...	...

تاریخ: ...
 مکان: ...

۱۳۷۱ / ۱۳۷۱

مجلس شورای اسلامی / دوره دوم / دوره اول / جلسه پنجم / روز شنبه / ۱۳۷۱ / ۱۳۷۱ / ۱۳۷۱

(صورت کارخانه)

محل : تهران - طایفه کهنه کوی - تهران - خیابان سید جمال - پلاک ۱۳۱۱

مدیر : محمد علی محمدی

مدیر عامل : محمد علی محمدی

مدیر فنی : محمد علی محمدی

مدیر بازرگانی : محمد علی محمدی

مدیر تولید : محمد علی محمدی

مدیر مالی : محمد علی محمدی

مدیر حقوقی : محمد علی محمدی

مدیر ایمنی : محمد علی محمدی

مدیر بهداشت : محمد علی محمدی

مدیر منابع انسانی : محمد علی محمدی

مدیر تحقیق و توسعه : محمد علی محمدی

مدیر بازاریابی : محمد علی محمدی

مدیر خدمات مشتری : محمد علی محمدی

مدیر ارتباطات : محمد علی محمدی

مدیر امور اداری : محمد علی محمدی

مدیر امور مالی : محمد علی محمدی

محمد علی محمدی

مدیر عامل

محمد علی محمدی

مدیر عامل

محمد علی محمدی

مدیر عامل

محمد علی محمدی

مدیر عامل

محمد علی محمدی

مدیر عامل

محمد علی محمدی

مدیر عامل

محمد علی محمدی

مدیر عامل

محمد علی محمدی

مدیر عامل

محمد علی محمدی

مدیر عامل

محمد علی محمدی

مدیر عامل

محمد علی محمدی

محل	مکان	تاریخ	مساحت	بومرور	میزان سرمایه گذاری	انواع زمین	مقدار زمین	مستطاب	میزان کارکرد	محل کارکرد	ملاحظات
پدر لنگ	جایی مناسب و درگاه	۱۳۱۹	انگلیس	۱۹	۴۰۰۰۰۰	آب	۷۰۰ متر طول	آب	۱۵۰	خط روستی	تعمیر کردن
مستور	جای مناسب	۱۳۰۴	انگلیس	۱۱	۱۴۰۰۰۰	آب	۱۴۰۰۰	آب	۴	خط سبزه	تعمیر کردن
مستور	جای مناسب	۱۳۰۹	انگلیس	۱۵	۲۰۰۰۰۰	آب	دری ۳ ساعت	آب	۵	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
مستور	جای مناسب	۱۳۱۳	انگلیس	۱۱	۱۱۰۰۰۰	آب	۲۴۰۰۰	آب	۱	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
مستور	جای مناسب	۱۳۰۵	انگلیس	۴۰	۱۰۰۰۰۰۰	آب	۲۴۱۱۲	آب	۱۵۰	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
آبادان	ارواح کار روستی	۱۳۰۸	انگلیس	۴۶	۱۰۲۳۰۰	آب	۱۰۰۰۰	آب	۲	خط سبزه	تعمیر کردن
آبادان	جای مناسب	۱۳۱۰	انگلیس	۵۷	۸۰۰۰۰۰	آب	۲۰۰۰	آب	۱۲	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
آبادان	جای مناسب	۱۳۰۹	انگلیس	۳۲	۴۰۰۰۰۰	آب	۱۰۰	آب	۵	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
آبادان	جای مناسب	۱۳۱۰	انگلیس	۴۷	۳۰۰۰۰۰	آب	۱۰۰	آب	۵	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
کوهستان	جای مناسب	۱۳۱۰	انگلیس	۳۰	۱۲۰۰۰۰	آب	۱۰۰	آب	۱	خط روستی	تعمیر کردن
مستور	جای مناسب	۱۳۱۰	انگلیس	۲۹	۱۲۵۰۰۰	آب	۳	آب	۳۳	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
مستور	جای مناسب	۱۳۱۰	انگلیس	۲۵	۳۵۰۰۰۰۰	آب	۱۰۰	آب	۱۲	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
مستور	جای مناسب	۱۳۱۱	انگلیس	۱۵۰	۱۳۵۰۰۰۰	آب	۵۰	آب	۵۰	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
مستور	جای مناسب	۱۳۱۰	انگلیس	۳۶	۴۶۰۰۰۰	آب	۱۴۰	آب	۹	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
مستور	جای مناسب	۱۳۰۰	انگلیس	۱۱	۱۰۰۰۰۰	آب	۱۰۰	آب	۱۰	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
مستور	جای مناسب	۱۳۱۱	انگلیس	۳	۱۵۰۰۰	آب	۱۱۲	آب	۱	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
مستور	جای مناسب	۱۳۱۱	انگلیس	۱۱	۱۵۰۰۰	آب	۱۱۲	آب	۱	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن
مستور	جای مناسب	۱۳۱۳	انگلیس	۱۰	۱۵۰۰۰	آب	۱۱۲	آب	۱	خط سبزه و سبزه	تعمیر کردن

اطلاعات مربوطه

اطلاعات مربوطه

اطلاعات مربوطه

(صورت حساب)

مستند شماره تاریخ محل پرداخت به نام حسابدار در تاریخ ...

شرح حساب	تاریخ	مبلغ	بابت	توضیحات
حقوق و مزایای آقای ...	۱۳۱۰	۱۴۳۰۰۰۰	بابت	حقوق و مزایای آقای ...
بیمه و کفالت	۱۳۱۰	۲۰۰۰۰۰	بابت	بیمه و کفالت آقای ...
اجاره محل	۱۳۱۰	۱۰۰۰۰۰	بابت	اجاره محل ...
کرایه خودرو	۱۳۱۰	۵۰۰۰۰۰	بابت	کرایه خودرو ...
سایر	۱۳۱۰	۱۰۰۰۰۰	بابت	سایر ...
جمع		۳۰۳۰۰۰۰		

مهر و امضاء

شرح	مبلغ	تاریخ	شرح	مبلغ	تاریخ	شرح	مبلغ
استعداد حقوق روزانه ۱۵ نفر چرخش سیمان	۱۵۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۱۵۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۲۰ نفر چرخش سیمان	۲۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۲۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۳۰ نفر چرخش سیمان	۳۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۳۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۴۰ نفر چرخش سیمان	۴۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۴۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۵۰ نفر چرخش سیمان	۵۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۵۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۶۰ نفر چرخش سیمان	۶۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۶۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۷۰ نفر چرخش سیمان	۷۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۷۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۸۰ نفر چرخش سیمان	۸۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۸۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۹۰ نفر چرخش سیمان	۹۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۹۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۱۰۰ نفر چرخش سیمان	۱۰۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۱۰۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۱۱۰ نفر چرخش سیمان	۱۱۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۱۱۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۱۲۰ نفر چرخش سیمان	۱۲۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۱۲۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۱۳۰ نفر چرخش سیمان	۱۳۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۱۳۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۱۴۰ نفر چرخش سیمان	۱۴۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۱۴۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۱۵۰ نفر چرخش سیمان	۱۵۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۱۵۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۱۶۰ نفر چرخش سیمان	۱۶۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۱۶۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۱۷۰ نفر چرخش سیمان	۱۷۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۱۷۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۱۸۰ نفر چرخش سیمان	۱۸۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۱۸۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۱۹۰ نفر چرخش سیمان	۱۹۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۱۹۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳
استعداد حقوق روزانه ۲۰۰ نفر چرخش سیمان	۲۰۰۰	۱۳۱۳	مطرحین جهت رسیدن به روزانه	۲۰۰۰	۱۳۱۳	کارخانه خراسان	۱۳۱۳

مهر و امضاء